

1

2

3

4

Jij maakt het verschil

Ook al kun JIJ het niet oplossen,
JIJ maakt wel het verschil!

5

historie selectief mutisme

- **1877** Duitse arts Adolph Kussmaul: '**aphasia voluntaria**' of '**verkozen sprakeloosheid**'. Mensen kiezen ervoor om te zwijgen
- **1934** Zwitserse kinderspsychiater Moritz Tramer: **selectief mutisme**. Kinderen weigeren om te praten, bewuste keus.
- **1980** DSM-III, uiting van sociale angst
- **1994** **selectief mutisme**. Nadruk ligt op zwijgen in bepaalde situaties
- **2013** DSM-5, selectief mutisme als **aparte angststoornis**
- **situational mutism?**

6

selectief mutisme

- angststoornis
- 1-7 op 1000 kinderen
- 3e - 5e levensjaar
- meisjes > jongens
- geen verlegenheid
- ontstaat NIET vanuit trauma

Kinderen die niet durven praten, zijn lang niet allemaal verlegen.

7

ontstaan selectief mutisme

- kindkenmerken**
aanleg voor angst
intelligentie speelt NIET mee
taal- en spraakproblemen
- familiekenmerken**
genetische factor
meertaligheid
- omgevingskenmerken**
gezin
school

Als je onzeker bent over de te spreken taal kan dit de angst om te spreken versterken.

8

9

10

Je interne alarmklok gaat steeds af. Ook al is er geen direct gevaar

11

Leer om te kijken achter het gedrag dat het kind laat zien. Komt het voort uit angst?

12

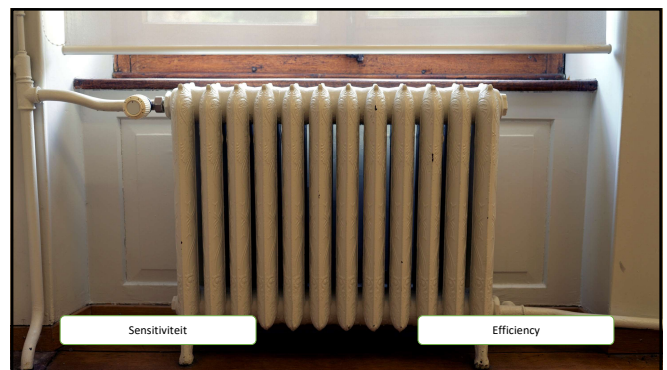
13

14

15

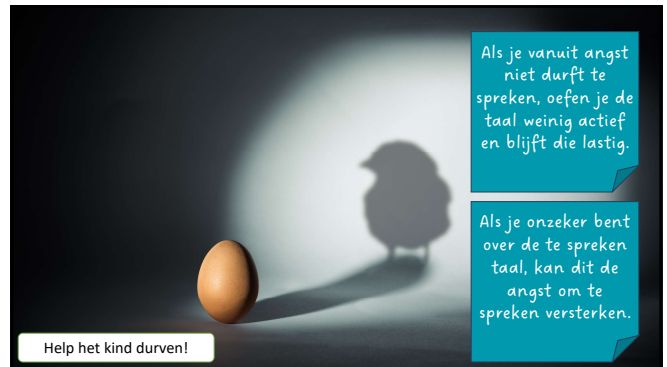

16

selectief mutisme, DSM-5 criteria

- **CONSEQUENT NIET SPREKEN** in sociale situaties, bijvoorbeeld op school, hoewel het kind wel spreekt in andere situaties
- **BELEMMERT** het functioneren op school (of werk) en de sociale communicatie
- Duur zwijgen: **MINSTENS EEN MAAND** (niet beperkt tot de eerste maand op school)
- **NIET** veroorzaakt door gebrek aan **KENNIS VAN / VERTROUWEN MET DE TAAL**
- **NIET** beter verklaard door **SPRAAK-, OF TAALSTOORNISSEN** (bijvoorbeeld stotteren), **PSYCHOSE OF ASS**

17

Als je vanuit angst niet durft te spreken, oefen je de taal weinig actief en blijft die lastig.

Als je onzeker bent over de te spreken taal, kan dit de angst om te spreken versterken.

Help het kind durven!

18

*Ik zie dat je het moeilijk vindt.
We gaan het wel doen, maar ik help je erbij.*

19

balans zoeken

duwtje geven

beschermen

20

21

22

23

24

Bestel op
www.breekdestilte.nl
of
www.lekkerekletsoppen.nl
Gebruik kortingscode
LOWAN = gratis verzending

29

www.breekdestilte.nl
www.lekkerekletsoppen.nl
www.spreektvoorzich.nl
www.level.nl
www.selectiefmutisme.be
www.selectiefmutisme.nl
www.youtube.com/@breekdestilte

30

Selectief mutisme op Instagram:

- @breekdestilte
- @stichtingselectiefmutisme
- @selectief_mutisme_jongeren
- @fight_selectiefmutisme
- @selective.mutism.04
- @verbonden_zonder_woorden

31

online
coachingsmoment
selectief mutisme

www.breekdestilte.nl

een online sessie van 45 minuten
via Zoom
1 op 1 of kleine groep
"vragen stellen - sparren - meedenken"

€ 95,-

32